

10

Liikuntatoimen vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2016-2018 laatimisohteet

HEL 2015-000703 T 02 02 00

Päätösehdotus

Liikuntalautakunta päättää merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2016–2018 laatimisohteet.

Samalla lautakunta päättää kehottaa liikuntavirastoa esittelemään talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset lautakunnalle 7.5.2015 ja 28.5.2015 pidettävissä kokouksissa sekä esittelemään lausunnot avustushakemuksista (niistä yhteisöistä, jotka on lueteltu vuoden 2015 talousarvion avustusliitteessä ja joille esitetään avustusta yli 170 000 euroa vuodelle 2016 sekä mahdollisista uusista hakijoista) 28.5.2015.

Lisäksi lautakunta päättää, ettei se esitä vuodeksi 2016 määrärahoja toisen lautakunnan käyttöön.

Esittelijän perustelut

Valmisteluprosessi ja aikataulu

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raamin ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohteet 16.3.2015 pidetyssä kokouksessa.

Vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raamin valmistelutyötä ohjaavine kannanottoineen sekä laatimisohteet esitellään lauta- ja johtokunnille. Lautakunta voi antaa ehdotusten valmisteluun liittyviä ohjeita ja tavoitteita. Lautakunta myös päättää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksensa käsittelyajankohdan laatimisohteissa esitettyjä määräaikoja noudattaen.

Talousarvion 2016 valmistelutilanne tuodaan Khlle tiedoksi 17.8.2015. Taloudellisen tilanteen muuttuessa kaupunginhallitus tarkentaa tarvittaessa talousarvioehdotusten valmistelun perusteita ja raamia.

Valmistelu strategiaohjelman ja talouden tasapainottamisen pohjalta

Kaupungin strategiaohjelma 2013 - 2016 on lähtökohtana hallintokuntien valmistellessa vuoden 2016 talousarvioehdotusta ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosiksi 2016–2018.

Vuoden 2015 talousarvioon sisältyvän taloussuunnitelman 2015–2017 lähtökohtana oli valtuustokauden 2013–2016 strategiaohjelman mukainen talouden tasapainoa ja tuottavuuden parantamista koskeva tavoite: velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella 2013–2016 ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulo-rahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla. Kaupunki on tilinpäätösarvion 2014 mukaan kyennyt tehostamaan toimintaansa siten, että menokasvu tasaantui bruttobudjetoitujen talousarviokohtien osalta 0,90 %:iin. Emokaupungin menokasvu nettobudjetoidut yksiköt huomioiden jäi 0,6 %:iin.

Vuonna 2014 kaupunki toteutti myös investointien rahoittamista koskevaa tavoitetta aikaisempaa paremmin vuosikatteen sekä kiinteän omaisuuden myyntitulojen parantuessa edellisvuosista ja toisaalta investointitason jäädessä alle edellisvuotisen tason.

Vuoden 2015 talousarviossa kaupungin taloudellinen asema muuttuu vuodesta 2014 oleellisesti liikelaitosten yhtiöittämisen seurauksena ja Helen Oy:n liikeluokituksen tulovirran kohdentuessa energiatuotannon investointeihin.

Jotta strategiaohjelman tasapainoisen talouden tavoitteet voitaisiin saavuttaa heikentyneessä koko maan julkisen talouden tilanteessa ja kaupungin liikelaitosten yhtiöittämisen vaikutukset huomioon ottaen, on vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami laadittu siten, että kaupungin bruttobudjetoitujen talousarviokohtien menokasvu on strategiatavoitteen mukainen.

Strategiaohjelman tavoitteen mukainen emokaupungin käyttömenojen (bruttobudjetoidut talousarviokohdat) kokonaistaso vuonna 2016 on tuoreimmilla kustannustason nousun ja väestönkasvun ennusteilla 2,09 % vuoden 2015 vastaavia menoja suurempi. Talousarvion 2015 ja raamin 2016 välinen menokasvu on 1,95 %. Useimpien bruttobudjetoitujen talousarviokohtien toimintamenot ovat raamissa talousarvion 2015 mukaisia. Hallintokuntien toimintamenojen kasvua tulee kuitenkin tarkastella kokonaisuutena vuosien 2014, 2015 ja 2016 osalta. Raamin liikkumavara on pääosin kohdennettu niihin peruspalvelutoimintoihin, joihin väestönkasvu vaikuttaa suorimmin (sosiaali- ja terveystoimi, varhaiskasvatustoimi ja opetustoimi).

Hallintokuntien tulee varautua toiminnassaan kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimukseen raamin puitteissa. Kaupunginhallituksen käyttövaroihin ei ole varattu keskitettyjä palkkamäärärahoja. Strategiaohjelman mukaisessa investointiraamissa on otettu huomioon indeksin mukainen kustannustason muutos.

Hallintokuntien edellytetään talousarvioehdotuksissaan ja erityisesti määrärahoja kohdentaessaan ottavan huomioon kaupunginhallituksen valmistelua ohjaavat kannanotot sekä lisäksi hallintokuntien tulee ottaa huomioon kaupunginvaltuuston 11.2.2015 käymä raamin lähetekeskustelu.

Hallintokuntien tulee asettaa sitovat toiminnalliset tavoitteensa niin, että ne ohjaavat toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Hallintokuntien tulee talousarvioehdotuksen sitovaa toiminnallista tavoitetta asetettaessa esittää, miten kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet on otettu huomioon.

Kaupunginhallituksen kannanotot hallintokunnille:

- Kaupunginhallitus on lausunnossaan tarkastuslautakunnan erillisraportista todennut, että hallintokuntien tulee asettaa sitovat toiminnalliset tavoitteensa niin, että ne talousarvion laatimisohjeden mukaisesti ohjaavat toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Hallintokuntien tulee talousarvioesityksen sitovaa toiminnallista tavoitetta asetettaessa esittää, miten kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet on otettu huomioon (Khs 12.1.2015, § 42).

- Hallintokuntien tulee strategiaohjelman linjauksen mukaisesti lisätä hallintokuntien yhteisten tavoitteiden määrää talousarvioehdotuksissaan.

- Hallintokuntien tulee valmistella 2016 talousarvioehdotuksensa siten, että Khsn syksyllä 2013 päättämän mukaisesti eläköitymisen johdosta tai muuten vapautuvat tehtävät virastojen talous- ja hallintohenkilöstön piirissä pyritään täyttämään ensi sijassa virasto- tai kaupunkitasoisin sisäisin järjestelyin. Tavoitteena on se, että kaupungin kokonaishenkilöstömäärä näissä toiminnoissa ei kasva.

Valmistelua koskevat yksityiskohtaiset ohjeet

- Liikuntavirasto jatkaa nettobudjetoituna yksikkönä.

- Talousarvioehdotuksissa lautakunnat esittävät ehdotuksen valtuuston päätettäväksi sitoviksi toiminnallisiksi tavoitteiksi. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden määrittelyssä tulee kiinnittää erityistä

huomiota siihen, että tavoite ohjaa toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan.

- Kaupungin strategioista tai toimialan ja tehtävän erityispiirteistä johdetut muut toiminnalliset tavoitteet ohjaavat määrärahan käyttötarkoitusta, palvelukykyä tai toiminnan kehittämistä.
- Hallintokuntien tulee tarkastella myös toimialansa palvelukokonaisuuden kannalta merkittävimmille tytäryhteisöille asetettavia tavoitteita.
- Kehittämishankkeilla tulee tähdätä toimintatapojen uudistamiseen. Uusien palveluiden luomiseen tai nykyisten palvelujen laajentamiseen tähtääviä kehittämishankkeita ei käynnistetä.
- Hallintokuntien tulee antaa talousarvio- ja suunnitelmaehdotuksen osana erittely tietohallinnon ja tietotekniikan kustannuksista.
- Hallintokuntien tulee tehdä talousarvio- ja suunnitelmaehdotuksen osana esitykset niistä tietohallinnon ja tietotekniikan kehittämishankkeista, joita ne ehdottavat otettavaksi mukaan kaupungin tietotekniikan hankeohjelmaan.
- Virastojen ja liikelaitosten tulee asettaa ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudelle 2016–2018.
- Hallintokuntien tulee laatia tai päivittää tarvittaessa sitovia energiansäästötavoitteita koskeva toimintasuunnitelma viimeistään vuoden 2015 loppuun mennessä.
- Virastot ja liikelaitokset tunnistavat talousarvion valmistelussa ja selvittävät talousarvio-ehdotuksen perusteluissa tavoitteisiin liittyviä riskejä, arvioivat niiden vaikutuksia sekä laativat ja päivittävät tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Riskien hallintatoimenpiteistä päättäminen edellyttää riskien todennäköisyyden ja vaikutusten vakavuuden, riskirajojen, riskinottohalukkuuden ja riskinkantokyvyn määrittelyä.
- Hallintokuntien tulee kertoa talousarvioehdotuksen perustelutekstin kohdassa "Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa" lyhyesti sanallisesti kuinka hallintokunnan talousarvioehdotus vaikuttaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen.
- Talousarviota laatiessaan hallintokuntien tulee ennakoida toiminnasta ja toimintaympäristöstä johtuvat henkilöstötarpeen muutokset sekä kaupungin tuottavuusohjelmaan sisältyvät tavoitteet. Talousarvion yhteydessä tehdään henkilöstö- ja henkilöstömeno-suunnitelma, joka liitetään talousarvioon.

- Strategiaohjelman linjausten mukaan kaikkien hallintokuntien tulee laatia tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Hallintokuntien tulee lisäksi sisällyttää vuoden 2016 talousarvioehdotukseensa laskelmat olemassa olevista tiloista, tulevista tilatarpeista sekä arvio poistuvista tiloista.
- Hallintokuntien tulee valmistella osana talousarvioehdotusta 10-vuotinen suunnitelma vuosien 2016–2025 investoinneista.
- Irtaimen omaisuuden määrärahojen budjetoinnin lähtökohtana on hallintokuntakohtainen raami. Irtaimen hankinnasta tehdään myös 10-vuotinen suunnitelma, jossa vuodet 2019–2025 tulee esittää alustavina.

Liikuntatoimen talousarvion raami 2016:

	TP 2014	TA 2015	RAAMI 2016
Tulot	16 504	13 735	15 959
Menot	79 938	78 875	80 199
Toimintakate	-63 435	-65 140	-64 240
Liikuntapaikkarakentaminen	10 841	10 568	9 909
Irtaimen omaisuuden hankinta	972	864	879

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäälikkö, puhelin: 310 87753

Liitteet

- 1 Vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio-sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2016 - 2018 laatimisohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia